

інтеграції основних чакр дозволяють інформаційно-енергетичну присутність усіх основних чакр в одній основній чакрі, і у всіх основних чакрах – інформаційно-енергетичну присутність однієї основної чакри. На функціональні прояви однієї основної чакри чутливо реагує решта основних чакр. Інтеграції основних чакр розширюються, посилюються і стають більш різноваріантними з поглибленим розвитком будь-якої однієї або декількох основних чакр, а також одного або декількох чакрових конусів однієї або декількох основних чакр, і можуть стати всебічними, врівноваженими і гармонійними при врівноваженому розвитку всіх основних чакр та їх чакрових конусів. З цього не випливає, що, всебічно розвиваючи одну основну чакру, можна досягнути всебічного розвитку решти основних чакр. Навпаки, розвиваючи всі чакри, можна досягнути всебічного розвитку – спочатку однієї або декількох основних чакр з поступовим розширенням всебічного розвитку всіх основних чакр.

Основні чакри переважно більшість поглинаємих інформацій, мікрочасток, енергій, світла, інформаційно-енергетичних субстанцій і біоплазм від інформаційно-енергетичних полів зовнішнього середовища спрямовують до внутрішньосушумнової, внутрішньомерудандової, внутрішньоідової, внутрішньопінгалової, внутрішньолівозіркової, внутрішньоправозіркової і внутрішньомеридіанових сіток субультраканалів, значно меншу їх кількість спрямовують до міжструктурної і внутрішньоструктурних сіток субультраканалів, у яких утворюються індивідуальні специфічні біоплазми та універсальна індивідуальна біоплазма.

Продовження у випуску 63

ЛІТЕРАТУРА

1. Васильчук А. Л. Функціональна анатомія чакр. - Львів.: Каменярь, 2003. – 208 с. + 22 іл.
2. Васильчук А. Л. Атлас функціональної анатомії тонкоматеріальних тіл людини. – Львів.: „Каменярь”, 2003. – 648 с. з іл.
3. Васильчук А. Л. Розвиток чакр у переднатальному та постнатальному періодах онтогенезу людини // Здоровий спосіб життя: Зб. наук. ст. Вип. 7. - Львів, 2005, С. 18-24.
4. Васильчук А.Л. Здоровий спосіб життя: Зб. наук. ст. / Ред. – Ю.М.Панишко. – Л.: Головне управління статистики Львівської області, Вип. 43-58. 2009-2010 рр.
5. Vasil'čuk Anatolij. Enioanatomie jemnohmotných těl člověka. – Skalice: Elena Mikúšová MM, 2009. – 1 144 s.: il.

О.Р.ДЖУРА

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА ТА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Екологічна освіта повинна стати однією з важливих складових виховання населення.

Ключові слова: населення, екологія, освіта, виховання.

Экологическое образование должно стать одной из важных составляющих воспитания населения.

Ключевые слова: население, экология, образование, воспитание.

Environmental education should become an important component of population education.

Key words: population, ecology, education, education.

На даному етапі розвитку людства проблема підтримки розвитку освіти і науки є соціальною і тому належить до пріоритетних завдань розвитку суспільства, потребою якого є втілення своїх уявлень про сталий економічний розвиток. Ідеї сталого розвитку упродовж останніх 20 років були закладені у численних міжнародних угодах та стимулювали появу в освітній теорії та практиці нового типу освіти, який отримав назву "освіта для сталого розвитку" (Education for Sustainable Development). Міністрами охорони навколишнього середовища країн - членів Європейської економічної комісії (ЄЕК) ООН було ухвалено "Заяву про освіту для сталого розвитку", на основі якої у березні 2005 року у Вільнюсі (Литва) на нараді представників міністерств охорони довкілля та освіти була прийнята Стратегія освіти для сталого розвитку ЄЕК ООН. Екологічна освіта безпосередньо пов'язана зі системою національних інтересів, підвищення якості життя, а також національної безпеки. У доповіді Міжнародної комісії з навколишнього середовища та розвитку (Комісія Брутланд) ще у 1987 році було сформульовано поняття сталого розвитку: це розвиток, який забезпечує збалансоване вирішення соціально-економічних завдань, а також проблем сприятливого навколишнього середовища та природно-ресурсного потенціалу. В основу концепції закладена необхідність збереження біологічного, ресурсного, екологічного потенціалу планети для наступних поколінь. Освіта вважається інструментом, який спрямований на вирішення таких важливих питань сталого розвитку, як боротьба з бідністю, розвиток сільських регіонів, охорона здоров'я, запобігання розповсюдженню СНІДу, вирішення екологічних проблем та збалансованого використання відновлюваних та невідновлюваних природних ресурсів [1, 3].

Оскільки екологічні проблеми тісно пов'язані з питаннями профілактичної медицини, а саме здоров'ям та життям не тільки нашого, але й наступних поколінь, необхідно простежити точки дотику екологічних знань осіб, що здобувають вищу освіту в Україні та світі, і на плечі яких згодом ляжуть відповідальність щодо впровадження екологічно чистого виробництва та їх розуміння механізму зворотного зв'язку: науково-технічний прогрес – біосфера – людина [3,4].

У грудні 2001 року Колегією Міністерства освіти і науки України було ухвалено рішення " Затвердити концепцію екологічної освіти в Україні" (№ 13/6-19). В основу Концепції були закладені принципи екологічного виховання та інформування населення, а також ухвалено рішення про підготовку висококваліфікованих фахівців [2].

Згідно з Концепцією підготовка громадян з високим рівнем екологічних знань, екологічної свідомості і культури на основі нових критеріїв оцінки взаємовідносин людського суспільства й природи (не насильство, а гармонійне

співіснування з нею!), повинна бути сьогодні одним з головних важелів у вирішенні надзвичайно гострих екологічних і соціально-економічних проблем сучасної України [2].

Екологічна освіта, як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, зараз спрямовується на формування екологічної культури, як складової системи національного і громадського виховання всіх верств населення України (у тому числі через екологічне просвітництво за допомогою роботи громадських екологічних організацій), екологізацію навчальних дисциплін та програм підготовки, а також на професійну екологічну підготовку через базову екологічну освіту.

У процесі вирішення цих питань формуються цілісні екологічні знання й мислення, необхідні для прийняття екологічно-обґрунтованих народно-господарських рішень на рівні підприємств, галузей, регіонів, країни загалом. Реформування екологічної освіти повинно здійснюватися з обов'язковим врахуванням екологічних законів, закономірностей, наукових принципів, що діють комплексно в біологічній, технологічній, економічній, соціальній і військовій сферах [2].

Концепція екологічної освіти в Україні передбачає глибоке опанування екологічними знаннями, формування екологічного мислення, свідомості і культури, якою мають бути охоплені громадяни всіх категорій, вікових груп, сфер діяльності і особливо молоде покоління.

Збалансований, екологічно безпечний (гармонійний) розвиток повинен бути базовою, вихідною ідеєю, методологічною основою екологічної освіти згідно з міжнародними вимогами [2].

Головними складовими системи екологічної освіти та виховання мають бути її формальна й неформальна частини, форми й методи яких різні, а мета одна: різнобічна підготовка громадян, здатних визначати, розуміти й оптимально вирішувати екологічні та соціально-економічні проблеми регіонів проживання на основі наукових знань процесів розвитку біосфери, здорового глузду та загальнолюдських цінностей та досвіду.

Екологічна освіта є сукупністю наступних компонентів: екологічні знання - екологічне мислення - екологічний світогляд - екологічна етика - екологічна культура. Кожному компоненту відповідає певний рівень (ступінь) екологічної зрілості: від елементарних екологічних знань, уявлень дошкільного рівня до їх глибокого усвідомлення і практичної реалізації на вищих рівнях [2].

Початковий (інформативно-підготовчий) та основний (базово-світоглядний) рівні екологічної зрілості закладаються ще у середньоосвітніх навчальних закладах, вищий та профільно-фаховий (світоглядно-зрілий) рівні формуються на базі вищих закладів освіти.

На сьогоднішній день зміст вищої екологічної освіти відзеркалений у Державних стандартах вищої освіти за всіма напрямками підготовки спеціалістів. Так, програми підготовки фахівців-екологів передбачають: здобуття відповідного обсягу теоретичних знань з екології, орієнтованих на майбутню галузеву діяльність; розвиток необхідного обсягу практичних екологічних знань в галузі

охорони довкілля та раціонального природокористування, уміння самостійно аналізувати і моделювати екологічні ситуації з орієнтацією на управління ними; розвиток усвідомлення реальності екологічної кризи і шляхів її запобігання; здобуття навичок у розв'язанні галузевих, загальних локальних і регіональних екологічних проблем, уміння користуватися екологічними нормативно-правовими документами; розвиток здатності оцінювати екологічні ситуації і здійснювати заходи по охороні довкілля з позицій сучасної екології, політики, економіки, законодавства; формування активної громадської позиції щодо вирішення проблем захисту довкілля і збереження біосфери; вміння активно користуватись сучасними інформаційними технологіями для вирішення екологічних завдань.

Новітні технології у галузі біології та медицини мають свою екологічну нішу, тісно пов'язану з проблемами довкілля, які до недавнього часу не виникали. Використання генетично модифікованих продуктів, вирощування яких широко пропагують у світі як засіб швидкого насичення ринку необхідною кількістю сільськогосподарської продукції несуть у собі не лише відбиток нового у ланцюзі природних зв'язків біогеоценозу, але й не до кінця відомий їх вплив на організм людини та її здоров'я як сьогоdnішнього, так і майбутніх поколінь [2,5].

Так, у медичній сфері питання профілактики багатьох захворювань тісно пов'язані з екологічною сферою.

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) уперше оприлюднила доповідь "Принципи оцінки ризиків для здоров'я дітей, пов'язаних із впливом хімічних речовин" із серії "Критерії гігієни навколишнього середовища". Забруднюючі речовини в повітрі й воді, пестициди в харчових продуктах, свинець у ґрунті та багато інших факторів навколишнього середовища, що впливають на організм дитини, можуть викликати або збільшити хвороби, а також призвести до проблем у її розвитку. Передусім страждають діти, позбавлені уваги, які не одержують достатнього харчування та чистої питної води, що живуть у нездоровій домашній обстановці і які мають обмежений доступ до медичної допомоги та освіти. Кожна п'ята дитина з найбідніших районів світу не доживає і до п'яти років, головним чином, через хвороби, пов'язані з навколишнім середовищем. У доповіді консультативної групи, утвореної 24 науковими експертами, що представляють 18 держав було вказано, що більше 30% захворювань дітей викликано поганою екологією.

Ризик, створюваний для здоров'я жителів різних країн повеннями, тепловими хвилями і посухами, що виникають у результаті зміни клімату, стає головною турботою міжнародних організацій охорони здоров'я і посадових осіб в усьому світі. Як очікується, підвищення температури буде супроводжуватися різноманітними проблемами для здоров'я по всьому світі, особливо в країнах, що розвиваються. Про це говориться у документі "Зміна клімату – 2007: вплив, адаптація й уразливість" – другої частини четвертої аналітичної доповіді Міжурядової комісії зі зміни клімату: "На здоров'я окремих осіб впливає загальне здоров'я людей, тварин і навколишнього середовища, – заявила доктор Джулі Гербердінг, директор американських Центрів контролю і профілактики захворювань, виступаючи 23 жовтня в сенатському Комітеті з навколишнього

середовища і суспільних робіт. – На здоров'я населення у світовому масштабі впливають багато тенденцій усередині цієї великої взаємозалежної екосистеми, у тому числі – зміна клімату".

У той же день у Женеві ВООЗ оголосила, що головною темою Всесвітнього дня здоров'я, який відзначався 7 квітня 2008 року, був "захист здоров'я людини від зміни клімату". "Нам необхідно відвести питанню здоров'я населення центральне місце на порядку денному зі змін клімату, – вказала у своїй заяві генеральний директор ВООЗ, доктор Маргарет Чан. – Це містить у собі мобілізацію урядів і всіх зацікавлених осіб на співробітництво у справі зміцнення нагляду і боротьби з інфекційними захворюваннями, безпечного використання зменшуваних водних ресурсів і забезпечення здоров'я населення в надзвичайних ситуаціях".

У резолюції Міжнародного екологічного форуму «Довкілля для України», який відбувся у квітні 2011 року, сказано: “ Природні ресурси є необхідним і одним з основних чинників суспільного виробництва та національного багатства і важливою складовою еколого-економічної безпеки. Визначальною умовою переходу до збалансованого (сталого) розвитку країн є додержання принципу: норма споживання природних ресурсів не повинна перевищувати темпи природного відтворення ресурсів. До невідновлюваного природного ресурсу держави належить також її територія. В умовах глобалізації екологічних проблем відбувається усвідомлення неадекватності нинішньої моделі економічного зростання вимогам переходу до моделі збалансованого (сталого) розвитку та необхідності формування засад «зеленої економіки». Відмова або затримка із впровадженням принципів збалансованого розвитку в систему державного управління означає втрату контролю над природними ресурсами, соціальними процесами та демографічною ситуацією... Стратегія національної екологічної політики, міжнародні угоди та імідж України потребують зміни економічної парадигми на користь «зеленого зростання», якій відповідає моделі «зеленої» економіки.” Отже, очевидно є необхідність приєднання українського бізнесу до партнерства у рамках Глобального Договору ООН, а також “ Міністерство економіки, Міністерство екології та природних ресурсів, Міністерство освіти і науки, молоді та спорту, Міністерство фінансів, інші міністерства та відомства України мають ініціювати та координувати законодавчу, економічну, дослідницьку, освітню діяльність для популяризації ідей корпоративної соціальної відповідальності, поширення успішних практик і проектів бізнесу у сфері довкілля та соціальних відносин. Надзвичайно важливою є розробка та впровадження Програми структурної перебудови економіки України до 2030 року, яка передбачатиме скорочення в економіці України частки сировинно- та енергоємних галузей промисловості й водночас таких, що найбільше забруднюють довкілля та впровадження ресурсозберігаючих і безвідходних технологій у промисловості, транспорті, побуті тощо, з метою профілактики виникнення захворювань, пов'язаних із забрудненням довкілля”[6].

ЛІТЕРАТУРА

1. Галкін М. Підготовка спеціалістів вищої кваліфікації – фундамент розвитку України // Вища школа. – 2006. - №3. – С. 29.
2. "Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України". – № 7, квітень, 2002 р. (www.osvita.irpin.com/viddil/v5/d33.htm)
3. Ніколаєнко С. Якість вищої освіти в Україні: погляд у майбутнє // Вища школа. – 2006. - №2. – С. 18.
4. Про основні завдання вищих навчальних закладів України на 2007-2008 н.р. // Освіта України . – 2007.
5. Постанова Верховної Ради України "Про рекомендації парламентських слухань щодо дотримання вимог екологічного законодавства в Україні, напрямів реалізації та вдосконалення екологічної політики" від 07.12.2000 р. N 2130-III (2130-14).
6. Резолюція Міжнародного екологічного форуму «Довкілля для України» . – Київ, 19–21 квітня 2011 р.
<http://pataman.com/modules.php?name=News&file=article&sid=395>)

М.М. ЗАДОРЖНА, Н.П.ЛОЗИНСЬКА
СВОЄ ЗДОРОВ'Я ЗАХИСТИ САМ

Стаття присвячена особистій гігієні при відвідуванні перукарень та салонів краси.

Ключеві слова: здоров'я , гігієна, перукарня, салон краси.

Статья посвящена личной гигиене при посещении парикмахерских и салонов красоты.

Ключевые слова: здоровье, гигиена, парикмахерская, салон красоты.

Articles is devoted to personal hygiene when visiting hairdresser's and beauty salons.

Key words: health, hygiene, hairdresser's beauty salon.

У рамках первинної профілактики захворювань одне з провідних місць займає формування здорового способу життя на основі санітарно-гігієнічних знань та навичок, які визначають у підсумку й загальний культурний рівень кожного члена суспільства.

Здоровий спосіб життя – це спосіб життя, який сприяє збереженню, зміцненню й відновленню здоров'я людини, а отже, й населення країни в цілому. Тому здоровий спосіб життя розглядається не тільки як медична, але і як соціально-економічна категорія, яка дозволяє характеризувати здоровий спосіб життя повнотою (мірою) участі людей у різноманітних видах соціальної діяльності.

Здоровий спосіб життя об'єднує все, що сприяє виконанню людиною професійних, суспільних та побутових функцій в оптимальних для здоров'я умовах та виражає орієнтованість діяльності особистості щодо формування, збереження та зміцнення як індивідуального, так і суспільного здоров'я.